

СТАНОВИЩЕ

от проф. дпн Маргарита Тодорова Терзиева

за дисертационен труд на тема: „Формиране на изследователски умения у учениците чрез обучението по „Човекът и природата“ за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“

Област на висше образование – 1. Педагогически науки

Професионално направление - 1.3. Педагогика на обучението по ...

Научна специалност – „Методика на обучението по родинознание и природознание в началните класове“

Докторант: Цветомира Илиева Иванова

Научен ръководител: доц. д-р Нино Михайлов

Със заповед №1297/02.06.2017 г. на Ректора на ЮЗУ „Н. Рилски“ съм определена за член на научно жури във връзка с провеждането на защита на дисертационния труд на Цветомира Илиева Иванова за придобиване на образователната и научна степен „Доктор“ .

Дисертационният труд на Цветомира Иванова „Формиране на изследователски умения у учениците чрез обучението по „Човекът и природата“ е в обем от 390 стандартни страници, което надхвърля среднестатистическите изисквания за обема на подобна научна разработка. Той е онагледен с 35 таблици, 8 фигури, 20 хистограми, илюстрирани ситуации и снимки. Трудът е структуриран в увод, три глави, изводи, научни приноси, цитирана литература и приложения.

В **увода**(с. 5 - 15)се акцентира върху актуалността на проблема, формулират се целта, обектът, предметът, хипотезата и основните задачи на изследването, методите за тяхното реализиране и организацията на изследователската програма. Намирам ги за приемливи и научно издържани.

В **първа глава** „Теоретични основи на проблема за формиране на изследователски умения у учениците чрез обучението по „Човекът и природата“ в трети клас“ (с. 16 - 96) се разкриват същността на изследователските умения на учениците в учебния процес и психолого-педагогическите предпоставки за формирането им.

Във **втора глава** – „Методика, съдържание и организация на изследването“ (с. 97 - 257), са описани структурата и етапите на ученическата изследователска дейност, аналитично и прецизно са представени диагностичните методики за отчитането на резултатите от прилагането им.

Трета глава – „Анализ и сравнение на резултатите. Особености в развитието на ученическите изследователски умения“ (с. 257 - 352), е с особена тежест, защото според мен е доказателство за научния потенциал на докторантката, за нейните собствени изследователски търсения и възможности, за личните ѝ позиции.

Направените **изводи** (с. 353 - 356) подчертават постигнатото равнище на изследователски умения на учениците в резултат на проведените опити и безспорната значимост на проблематиката на експеримента, която до момента не е била предмет на задълбочено научно изследване.

Научните приноси показват умението на докторантката да анализира, систематизира и обобщава, да извършва научно прогнозиране в избрана от нея теоретико-методическа област.

Използваната **литература** включва 315 заглавия, от които 257 – на български и руски, а останалите – на английски. Източниците са цитирани коректно в рамките на научното изложение.

Приложенията към дисертационния труд, 20 на брой, са обособени в самостоятелен раздел с обем от 62 страници и притежават конкретна практико-научна стойност.

Авторефератът съдържа 63 страници и откроява най-значимите резултати на дисертационния труд. В него е обнародван списък на самостоятелните публикации на докторантката – статии в специализирания български и чужд периодичен педагогически печат, изнесени доклади и научни съобщения в рамките на национални и международни конференции. Броят им е 11 и може да се приеме, че наукометричните изисквания по този показател са изпълнени.

Без да познавам лично Цветомира Иванова, на базата на анализа на дисертационния труд и автореферата, стигам до **извода**, че в нейно лице конкретната методическа област ще се сдобие с научен работник, който ще я обогати с нови идеи, ще търси пресечните точки между педагогическата теория и практика, ще се посвети на превръщането на училището в педагогическа лаборатория.

Заключение

Представеният дисертационен труд отговаря на условията на Закона за развитие на академичния състав на Република България, на Правилника за прилагането му и на Правилника на ЮЗУ „Н. Рилски“ - Благоевград. Това ми дава основание да предложа на Уважаемото научно жури да удостои Цветомира Илиева Иванова с образователната и научна степен „Доктор“ по Професионално направление 1.3. Педагогика на обучението по ..., Научна специалност „Методика на обучението по родинознание и природознание в началните класове“.

24.06.2017 г.

Член на журито:

(проф. дпн Маргарита Терзиева)